

De eerste keer dat ik door een raam klom en heimelijk door een huis sloop, stond de maan hoog aan de lucht en was ik weggelopen van thuis. ‘Thuis’ is misschien overdreven. Anders dan mijn broer Dionysius heb ik de villa van mijn grootvader in Athene nooit als een thuis gezien. Want acht ellendige jaren lang was dat kaarsrechte bastion van Griekse traditie mijn gevangenis geweest, een val waaruit ik niet kon ontsnappen, een gekkenhuis waar het brein van de bewoners verziekt was door te veel filosofie en antieke principes. Maar thuis is het voor mij nooit geweest.

Thuis was mijn vaders villa in Korinte.

Op die maanlichte avond was ik vastbesloten om daarheen te gaan, welke hindernissen ik ook zou tegenkomen. Een meisje van zestien, dat in het holst van de nacht uit het raam op de eerste verdieping klom, met niet genoeg verstand om ook maar één enkele angst te koesteren. Voor mij lag Korinte en mijn vader en de vrijheid. Zoals altijd wachtte me trouw, zwijgend en zonder klagen Theodotus, mijn pleegbroer. Hoe onbezonnen en gevaarlijk mijn snode plannen ook waren, Theo week nooit van mijn zijde.

Hij stond op de binnenplaats op de uitkijk toen ik langs de glibberige balustrade voor mijn kamer mijn weg naar beneden zocht. Mijn voeten bungelden even in het niets van schaduwen en lucht. Ik gleed vinger voor vinger opzij, tot mijn voeten de takken van de laurierboom vonden, en zonder op de schrammen op mijn huid te letten liet ik los en nam een sprong in de geurige bladeren. Ik was vaak in de gladde takken geklommen, ongewoon hoog voor een laurier. Maar dat was op klaarlichte dag en van onderaf naar boven. Nu sprong ik vanaf de bovenkant in de boom, in de hoop dat hij me opving of dat ik me ergens aan vast kon klampen voordat ik op de grond zou neerkomen en mijn botten zou verbrijzelen op mijn grootvaders antieke tegelvloer.

Mijn vingers leken gemaakt voor deze hachelijke capriolen en alsof ze een eigen instinct hadden, vonden ze een stevige tak en klampten zich eraan vast om de vaart van mijn val te breken. Op de tast klom ik vlug naar beneden. Mijn moeder zou ontzet hebben toegekeken. Die gedachte maakte me aan het lachen.

‘Je had je nek wel kunnen breken,’ fluisterde Theo met op elkaar geklemde kaken. Hij was van mijn leeftijd, maar leek wel tien jaar ouder. Ik ontstak makkelijk in woede, hij bleef onwrikbaar als steen, mijn vaste rots te midden van de grillige spelingen van het lot.

De spieren in mijn schouders ontspanden toen ik hem zag en ik grinnikte. ‘Maar dat is niet gebeurd.’ Ik pakte de bundel die hij voor me had ingepakt. ‘Het hek?’

Hij schudde zijn hoofd. ‘Agis was vastbesloten om vanavond nuchter te blijven.’ We keken beiden naar de gestalte van de slaaf, in elkaar gedoken op zijn strozak bij de voordeur. Zijn luide gesnurk wedijverde met het geluid van de cicaden.

‘Ik vrees dat je in de toekomst vaker zult moeten klimmen als je echt van plan bent om naar Korinte te gaan,’ zei Theo zachtjes. Hij deed een stap naar me toe zodat ik vaag de omtrek van zijn lange gezicht kon zien. ‘Niets zal hetzelfde blijven als je dit doet, Ariadne. Ongeacht of je plan mislukt of slaagt. Het is niet te laat om van gedachten te veranderen.’

Als reactie draaide ik me om en liep naar de hoge muur die het huis omringde als een onverzettelijke schildwacht. Grootvader had het me onmogelijk gemaakt om te blijven. Ik had lang geleden al uit dit huis moeten ontsnappen.

Ik bestudeerde de angstaanjagende hoogte van de muur en besepte dat ik ondersteuning nodig had om eroverheen te klimmen. Bij de fontein in het midden van de binnenplaats hadden de slaven een massief stenen vijzel laten staan, die tot mijn middel kwam. Die kon dienen als opstapje. De vijzel bleek zwaarder dan we verwachtten. Omdat slepen te veel kabaal zou maken, moesten we hem helemaal van de grond tillen. Mijn armspieren trilden van inspanning. Halverwege verloor ik mijn greep op de glibberige steen. Met een luide klap viel hij op de marmeren vloer.

Agis bewoog en ging rechtop zitten. Theo en ik lieten ons op de grond vallen, verstopt in de schaduw van de vijzel.

‘Wie is daar?’ mompelde Agis.

Hij stond op van zijn strozak en keek rond, toen zette hij een paar stappen in onze richting. Zijn voet stond een handbreedte van mijn schouder. Nog één stap en hij zou me ontdekken. Het bloed bonsde in mijn oren. Mijn longen waren verlamd en ik vergat adem te halen.

Dit was mijn enige kans om te ontsnappen. Als Agis alarm sloeg en ik werd opgepakt, dan zou mijn grootvader

erop toezien dat ik onder bewaking opgesloten bleef in de vrouwenverblijven tot ik zwichtte voor zijn eisen. Hij had het perfecte wapen tegen mij in handen. Mocht ik weigeren met die gek, die Draco, te trouwen, dan zou mijn grootvader Theo kwaad doen. Ik wist dat het geen loos dreigement was. Grootvader had een briljante geest, scherp als een mes, en een hart dat daarmee overeenkwam. Een onschuldige kwellen om zijn zin te krijgen zou zijn geweten niet in het minst bezwaren. Hij zou Theo aftuigen en mij van elke zweeps slag de schuld geven omdat ik geweigerd had zijn bevel te gehoorzamen.

Het lot stuurde me een onwaarschijnlijke redder. Herodotus de kat schoot me te hulp. Het was een wilde kat, maar hij hing op grootvaders terrein rond omdat Theo en ik hem in het geheim geadopteerd hadden en het arme beest voerden wanneer we konden. Mijn moeder had deze daad van barmhartigheid verboden, maar aangezien de kat muizen en ander ongedierte verslond, knepen de slaven een oogje dicht voor onze ongehoorzaamheid.

Precies op het moment dat Agis een nieuwe stap zou zetten die tot mijn ontdekking zou leiden, rende Herodotus voor zijn voeten langs.

‘Agh!’ riep hij uit en deinsde achteruit. ‘Stom beest! De volgende keer dat je me wakker maakt, trek ik je ingewanden uit je lijf en voer ik je aan de kraaien.’ Mopperend ging de slaaf terug naar zijn strozak.

Theo en ik bleven roerloos en stil tot hij de vredige nacht weer verscheurde met zijn gesnurk.

Dit keer droegen we onze last met meer zorg en het lukte ons hem zonder verdere ongelukken bij de muur te zetten.

Ik gooide mijn bundel over de muur en stapte op het midden van de vijzel. Toen liet ik mijn voeten balanceren

op de rand van de kom. We hielden onze adem in toen het steen kermde en wiebelde. Tot mijn opluchting snurkte Agis door.

Ik schramde mijn hand aan het steen op de bovenkant van de muur toen ik me optrok. Ik werkte me omhoog, mijn armen brandden, ik verrekte mijn rug en uiteindelijk vonden mijn tenen houvast in de ruwe, oude steen. Nog één krachtsinspanning en ik zat op de muur.

Vervolgens klom Theo op de vizel, zijn in leer gestoken voeten landden zacht op het steen. Ik leunde over de muur en stak hem mijn hand toe. Zonder aarzelen greep hij mijn pols vast en liet zich helpen tot ook hij schrijlings op de muur zat. Grinnikend keken we elkaar aan, genietend van de kleine overwinning, totdat we naar de straat keken.

‘Te ver om te springen,’ merkte hij op.

Op straat stond naast de hoofdingang van het huis een logge pilaar met een bevallig beeld van Athene, grootvaders verwijzing naar zijn geliefde stad en haar goddelijke beschermvrouw. Aan de voet van het marmeren beeld hadden de slaven een kleine lamp neergezet, die de hele nacht brandde. Ik kroop over de smalle, ongelijke stenen omheining vier meter boven de grond tot ik recht boven de pilaar zat.

Toen ik me langs de buitenmuur naar beneden liet zakken, paste ik op om Athene niet om te gooien, voor een deel omdat Agis wakker zou worden van het lawaai en voor een deel omdat ik bang was voor de toorn van de godin. Dionysius geloofde niet meer in de goden, niet als echte wezens die zich bemoeiden met het lot van sterfelijke mensen. Hij zei dat het slechts symbolen waren, nuttig om ons te leren hoe we een waardig leven moesten leiden. Ik wist het niet zo goed.

In elk geval nam ik liever geen risico. Mocht Athene echt bestaan, dan riep ik haar ongenoegen liever niet over me af nu ik op het punt stond het grootste avontuur van mijn leven te beginnen. Ze was tenslotte de beschermvrouw van de krijgskunst.

‘Neem me niet kwalijk, godin. Ik bedoel het niet oneerbiedig,’ fluisterde ik terwijl ik mijn voeten voorzichtig aan weerskanten van haar neerzette en mijn evenwicht zocht voordat ik netjes op straat sprong.

Theo was aanmerkelijk langer en liet zich makkelijker op de pilaar zakken. Op het laatste moment bleef zijn voet echter achter het hoofd van de godin haken en het klapte tegen de muur. Ik dook vlug genoeg om haar te redden van een onwaardige val op de grond. Maar de klap tegen de met pleister bedekte stenen muur had zijn tol geëist: de arme Athene was een arm kwijt.

‘Daar heb je het nou,’ zei ik.

Theo raapte de afgebroken arm op uit het stof en zette hem naast het beeld op de pilaar. ‘Neem me niet kwalijk, godin,’ zei hij en gaf een onbeholpen klopje op het marmer. ‘U bent nog steeds knap.’

Ik ving zijn blik en we begonnen te lachen, half verdwaasd van opluchting om onze ontsnapping en half bang dat de godin tot leven zou komen en ons zou straffen voor onze oneerbiedigheid.

‘Wat doen jullie daar?’ vroeg een stem in het donker, scherp als een zweeps slag.

Ik schrok op en gooide Athene bijna weer om. ‘Wie is daar?’ zei ik, trillend als een in de hoek gedreven reekalf.

De spreker stapte naar voren tot het lampje aan Athenes voeten zijn gezicht onthulde.

Mijn rug smolt haast tegen de muur toen ik Dionysius’

vertrouwde gezicht onderscheidde. ‘Ik schrok me een ongeluk,’ zei ik beschuldigend.

‘Wat doen jullie?’ vroeg hij nogmaals. Zijn blik gleed over onze bundels en mijn ongewone kleding. Ik had zijn eigen mantel losjes om me heen geslagen om te verbergen dat ik een vrouw was.

Ik slikte, met stomheid geslagen. Ik was weggelopen van mijn moeder en grootvader. Maar door te ontsnappen liet ik een geliefde broer achter. Dionysius was grootvaders oogappel, de zoon die hij nooit had gekregen. Ik denk dat de oude man echt van hem hield. Hij behandelde hem tenminste met een tederheid die hij tegenover Theo of mij nooit had laten zien. Grootvader zou niet dulden dat Dionysius vertrok. Hij zou ons volgen als een jachthond, desnoods tot in de krochten van Hades, om hem terug te halen.

Mijn ontsnapping kon alleen lukken als mijn broer achterbleef.

Ik hield mezelf voor dat Dionysius van Athene hield. Hij paste met zijn ernstige intellectuele bezigheden en waardering voor filosofie perfect in het karakter van de oude stad. Athene paste Dionysius veel beter dan de wildernis van Korinte. Ik was als een klerk die een en een optelde en op drie uitkwam. Ik loog tegen mezelf en verdraaide de waarheid tot iets wat ik kon verdragen.

Dionysius had een nog briljantere geest dan mijn grootvader, een geest die bloeide in de academische sfeer van Athene. Maar hij had het zachte hart van onze vader geërfd. De abrupte scheiding van vader had hem verwond. Nu ook Theo en mij te moeten verliezen zou hem zo diep krenken dat ik het niet kon verdragen om eraan te denken. Alle luister van Athene en al grootvaders genegenheid zouden die leegte niet kunnen vullen.

Ik had hem niet verteld van mijn plan om weg te lopen, want ik had mezelf wijsgemaakt dat Dionysius ons zou verraden aan de oude man. In werkelijkheid was ik te laf om de blik op zijn gezicht te verdragen als ik zou opbiechten dat ik van plan was om hem achter te laten. De blik waarmee hij me nu aankeek.

Theo stapte naar voren. ‘Ze moet weg, Dionysius. Dat weet je. Anders zal die ouwe wolf haar uithuwelijken aan Draco.’

Mijn broer verplaatste zijn gewicht van de ene voet naar de andere. ‘Hij is kwaad. Hij draait wel bij.’

Ik knarsetandde. Als het om grootvader ging, was Dionysius blind. Hij kon het kwaad niet zien dat door de oude man heen kronkelde. ‘Hij dreigde Theo te laten geselen als ik weigerde met die gluiperd te trouwen. Eén striem voor ieder uur dat ik weiger.’

‘Wát?’ zeiden Theo en Dionysius tegelijk. Ik had het niet eens aan Theo verteld, bang dat hij zou denken dat ik meer omwille van hem dan omwille van mezelf wegliep, en zou weigeren me te helpen.

‘Hij heeft geen scrupules als het om Theo gaat. Of om mij.’

‘Moeder —’

‘Zal zoals altijd zijn kant kiezen. Wanneer heeft ze me ooit verdedigd?’

Ik wreef over mijn wang, waar de afdruk van haar hand een vage blauwe plek had achtergelaten, en kromp in elkaar toen ik dacht aan haar spijkerharde gezicht toen ze me sloeg.

Twee dagen geleden waren Draco en zijn vader Evandos bij grootvader op bezoek gekomen. Nadat ze emmers vol koppige wijn hadden gedronken, waren de mannen

naar bed gekropen. Het had die avond gestormd in de stad. De wind joelde door de bomen en het huis kermde in protest. Toen was het gaan regenen, plotseling en hevig.

Ik was van mijn strozak opgestaan en stilletjes naar de binnenplaats geslopen. Ik hield van noodweer, een toelozende wolkbreuk die de wereld schoonspoelde. Binnen enkele ogenblikken stond ik volkomen doorweekt opgetogen te stralen, genietend van het zeldzame moment van vrijheid.

Mijn aandacht werd getrokken door een vreemd geluid. Eerst dacht ik dat het de wind was. Daar was het weer en ik luisterde. Ik kreeg kippenvel toen ik het een derde keer hoorde, een gekweld jammeren, gebroken en scherp. Dat geluid was niet van de wind. Mijn hart bonkte toen ik op het onaardse gejammer afliep, naar een smal schuurtje aan de andere kant van de binnenplaats. Ik gooide de deur open.

Hij had een lamp meegenomen die in het schuurtje stond te branden en zijn gelige licht in alle hoeken wierp. Mijn blik werd getrokken door de gestalte die, met armen en benen wijd, vastgebonden op de aarden vloer lag. In het lamplicht glom bloed, dik als olie, dat haar dijen, gezicht en buik bevlekte.

‘Alcmena?’ bracht ik moeizaam uit. Ik herkende het sla-venmeisje amper.

‘Mevrouw!’ Ze hoestte. ‘Help me. Help me, ik smeekek het u!’

Ik wendde me tot de man die over de slavin heen gebogen stond. Zijn gezicht vertoonde geen enkele uitdrukking. ‘Heb jij dit gedaan?’

Hij glimlachte alsof ik hem een compliment had gemaakt. ‘Een voorproefje voor jou, mooie Ariadne. Ik

verheug me erop je vele lessen te leren als je mijn echtgenote bent.'

'Je echtgenote? Maak dat je wegkomt, idioot!'

'Je grootvader heeft me je hand beloofd, ik mag met je trouwen. We hebben er vanavond op gedronken.' Hij kwam met grote stappen naar me toe in het krappe schuurtje. Even later torende Draco boven me uit. Hij vlocht zijn vingers in mijn losse haar en trok me naar zich toe. Ik kokhalsde toen ik het bloed op zijn knokkels rook. Zonder na te denken balde ik mijn hand tot een vuist en stompte hem in zijn gezicht. Tot mijn voldoening wankelde hij achteruit en krijste als een teer vrouwtje. 'Mijn neus!'

'Neem me niet kwalijk, Draco. Ik mikte op je mond.'

Hij stormde met gebalde vuisten op me af. Ik gilde en stapte opzij, zodat ik de kolos met gemak miste. Ik had goede longen en mijn stem droeg met griezelige helderheid boven de huilende storm uit.

Hij wankelde. 'Houd je mond.'

Ik gilde nog harder.

De spieren in zijn nek spanden en hij aarzelde een ogenblik. Toen haalde hij weer uit en ik zette me schrap voor een verpletterende aanval.

Die nooit kwam...

Dionysius en Theo stormden door de deur naar binnen, zodat Draco abrupt stilhield. Mijn broers stonden als aan de grond genageld van afschuw toen ze Alcmena's toestand zagen. Ik werd overspoeld door opluchting toen ik hen zag en zonk op mijn knieën neer naast de slavin.

'Wat heb je gedaan?' vroeg mijn broer schor, starend naar het meisje dat niet eens rechtop kon zitten ondanks dat ik haar had losgemaakt en mijn arm om haar rug geslagen hield. 'Jij brute worm. Je hebt haar bijna vermoord.'

Theo legde een warme hand op mijn schouder. ‘Gaat het?’

Ik knikte, sloeg mijn armen over elkaar en probeerde te verbergen hoe erg mijn vingers trilden.

Grootvader kwam binnen, met mijn moeder in zijn kielzog. ‘Wat is dat allemaal voor geschreeuw? Mag een mens niet in vrede slapen?’ Hij veegde over zijn stoppelige kaak.

‘Draco heeft Alcmena kwaad gedaan,’ zei ik.

Het sierde mijn moeder dat haar mond openviel toen ze het slavenmeisje zag, maar ze zei niets.

‘Hij heeft mij om toestemming gevraagd om dat meisje te nemen en die heb ik gegeven.’ Grootvader kneep zijn lippen op elkaar toen Alcmena dubbelklapte en braakte; het was duidelijk dat het haar veel pijn deed. ‘Je moet te veel gedronken hebben, jongen. Ga terug naar je vader.’

Draco boog zijn hoofd en vertrok zonder een verklaring te geven.

‘Hij is gestoord,’ zei ik. ‘Hij beweert dat hij met me gaat trouwen. Dat u vanavond een afspraak met hem hebt gemaakt.’

‘Nou, en?’ zei grootvader hard.

Ik blies piepend uit. ‘Dat kunt u niet menen! Kijk wat hij met dat meisje heeft gedaan.’

‘Die jongen is een beetje heethoofdig. Te veel wijn. Het is uit de hand gelopen. Dat heeft niets met jou te maken. Ik heb de overeenkomst gesloten met mijn vriend Evandos. Het is geschied.’

‘Grootvader!’ Dionysius schraapte zijn keel. ‘Ik vind dat we Draco moeten vragen het huis te verlaten.’

‘Geen sprake van. Als een geëerde gast je meubilair wil mishandelen, dan moet je hem dat toestaan,’ zei grootvader. ‘Ze is mijn slavin en de schade is aan mijn eigendom. Het is van geen belang.’

‘Ze is amper een vrouw. Ze is nog jonger dan ik!’ schreeuwde ik. ‘Wat denkt u dat Draco met mij zal doen als hij me in zijn vingers krijgt? U moest zich schamen om zelfs maar te denken aan een huwelijk tussen mij en zo’n man.’

Kalm hief mijn moeder haar arm en sloeg me met haar vlakke hand. Ze legde alle kracht uit haar schouder in de klap. Ik wankelde achterwaarts en zou gevallen zijn als Theo me niet opgevangen had.

‘Niet zo onbeschoft tegen je grootvader. En nu naar bed.’

Meubilair – daaraan stond het arme meisje gelijk in de ogen van de oude man. En ik stond niet ver boven haar, in zijn indeling van de wereld.

De volgende ochtend stond grootvader erop dat mijn verloving met Draco doorging. Hij verwachtte van me dat ik zijn wens respecteerde door met Evandos’ wrede zoon te trouwen. Mijn moeder keek met uitdrukkingsloze ogen toe terwijl haar vader tegen me tekeerging. Ze verwachtte van me dat ik zonder protest gehoorzaamde, zoals een braaf Atheens meisje betaamde.

Met moeite duwde ik de herinneringen weg en richtte me weer tot mijn broer. ‘Moeder heeft me gistermiddag laten weten dat ze aan mijn bruiloftskleding was begonnen.’

Dionysius knipperde met zijn ogen. In het flakkerende licht van de lamp begonnen zijn ogen te glimmen van tranen. Toen wist ik dat hij ons niet in de weg zou staan. Ik wist dat hij onze aftocht zou dekken zo lang hij kon, hoeveel verdriet hij er ook van had.

Ik sloeg mijn armen om hem heen. Trillend van verdriet probeerden we het ogenblik te laten voortduren, om de eindeloze dagen waarin we elkaar niet zouden kunnen

vasthouden te compenseren. Ik stapte opzij omdat ik dacht aan het verstrijken van de tijd en aan het feit dat we verre van veilig waren. Theo en Dionysius namen haastig afscheid. Ze haakten hun onderarmen in elkaar en drukten elkaar tegen hun borst in een mannelijke omhelzing die hun trillende lippen niet kon verbergen.

Ik pakte mijn bundel en wierp een laatste gekwelde blik over mijn schouder naar mijn broer. Daar stond hij, alleen in het donker, op een stralenkrans van licht na die zijn gezicht scherp aftekende. Ik slikte iets door wat bitter en zout smaakte en veel te groot was voor mijn keel, en strompelde weg.

Theo en ik renden heuvelafwaarts door de kronkelende straten van Athene. Onze aanvankelijke opluchting werd getemperd door het verdriet omdat we Dionysius moesten achterlaten.

Voordat de zon opkwam boven de heuveltoppen, bleef Theo abrupt stilstaan. ‘Je moet nu je haar afknippen, Ariadne, nu het nog donker is.’

We hadden vastgesteld dat een jong meisje dat op reis was met een jongen, al was hij zo groot als Theo, te veel aandacht zou trekken. Daarom hadden we besloten dat we als twee jongens zouden reizen. Gekleed in Dionysius’ dikste tunica en mantel, met mijn borst strak afgebonden onder de losse plooien, leek ik genoeg op een jongen om een terloopse inspectie te kunnen doorstaan. Alleen mijn haar was lang niet geknipt, ik had een dikke vlecht die tot mijn middel kwam.

Ik haalde een mes uit mijn bundel en gaf het aan Theo. ‘Doe jij het maar,’ zei ik en ik deed mijn best om onverschillig te klinken. Ik was ijdel en trots op mijn haar, dat dik was en zacht.

Theo deed een stap achteruit. ‘Doe het zelf maar. Je vader zou me levend villen.’

Ik keek hem misprijzend aan, maar moest toegeven dat hij gelijk had. Theo haalde zich moeilijkheden op de hals door mij te vergezellen op mijn radeloze vlucht. Afgezien van grootvaders wrede dreigementen zou mijn moeder hem laten geselen omdat hij me aangemoedigd had, als ze hem in haar vingers kon krijgen. Ik hoopte dat mijn vader me beter kende. Als Theo en ik samen in de problemen waren geraakt, had hij wel door wie daarvoor de verantwoordelijkheid droeg.

Met mijn linkerhand trok ik mijn haar naar een kant en begon te hakken met het mes. Ik kromp in elkaar van pijn, want elke houw trok aan mijn hoofdhuid, tot mijn vlecht als een dood beest in mijn handpalm zat. Grommend gooide ik mijn vrouwelijke schat in een sloot en daarna zetten we onze reis voort naar de Dipylon-poort, Athenes dubbele poort aan de westkant. Ik dacht eraan om grote stappen te nemen en een beetje te paraderen, in een imitatie van Theo’s atletische gang.

Er waren twee wegen om in Piraeus te komen, de zeehaven van de stad Athene. De ene was door een oeroude, ommuurde gang, die van de heuvel Pnyx rechtstreeks de haven in voerde, en de andere via een open weg, die naar het zuidwesten leidde. We kozen de open weg, want als onze afwezigheid eerder dan verwacht werd ontdekt en grootvader stuurde mannen om ons te zoeken, dan konden we ons in de omringende velden beter verstoppen dan op een omheind wandelpad.

Tot onze opluchting werden we niet gevolgd. Op een paar dronken mannen die door de kronkelende straten

slingerden na leek Athene verlaten en we kwamen zonder ongelukken aan in Piraeus.

De Egeïsche Zee begroette ons met bedrieglijk decorum, haar aquamarijnen schoonheid gedempt in het vroege ochtendlicht. De lucht smaakte naar zout en vis. Mijn mond werd droog. In het bizarre plan dat ik had gesmeed in de nasleep van de felle aanvaring met mijn grootvader had ik geen rekening gehouden met alle hindernissen die we in Piraeus zouden tegenkomen. Hoe vonden we een eerlijke kapitein die ons niet zou oplichten of – erger – ronselen voor dwangarbeid? We hadden geen verzegelde brief van een erkende ambtenaar die ons wettigheid verleende en we waren te jong om op ons eigen houtje naar het buitenland te reizen.

Ik keek rond en probeerde me te oriënteren in de grote zeehaven. Er waren drie verschillende havens gebouwd, twee uitsluitend voor militair gebruik en de derde voor de handel. Daar liepen we naartoe. De uitdijende haven was volgepakt met loodsen waar vaartuigen beschut lagen tegen slecht weer. Ondanks het vroege uur was het druk in de haven. Schepen werden klaargemaakt om uit te varen, zongebruinde zeelieden bevoorraadden hun schepen en maakten hun vracht klaar voor transport.

‘Ik doe het woord wel,’ zei ik.

‘Waarin zou dat verschillen van iedere andere dag?’

Ik vroeg een slaperige man die fatsoenlijke kleding droeg, waar de schepen naar Korinte die dag uitvoeren. Hij noemde er drie en wees ze aan in de haven.

‘Wat denk jij, Theo?’

Een tijdlang bestudeerden we zwijgend de schepen. Het eerste was een smalle Romeinse trirem, gestroomlijnd en

snel, die soldaten vervoerde. Het tweede een massief Grieks handelsschip, uitpuilend van amforen geïmporteerde wijn en enorme aardewerken vaten met graan. Over het dek krioelden huurlingen en passagiers door elkaar. Onze blik bleef hangen aan het derde schip, dat in de haven opviel vanwege zijn donkere hout en elegante ontwerp, dat in contrast stond met zijn enorme, vreemd gevormde zeilen. De zeelieden hadden de kleur van een maanloze nacht en lachten opgewekt tijdens het werken.

‘Die.’ Theo wees met zijn kin naar het vreemde schip. ‘Het is zo klein dat ze blij zullen zijn met een beetje extra inkomen. En ook geen soldaten of passagiers die pijnlijke vragen stellen.’

Ik knikte en veegde heimelijk mijn vochtige handpalmen af aan mijn kleren. We benaderden de kapitein. ‘We willen passage boeken op uw schip, kapitein,’ zei ik met een lagere stem dan anders.

‘O, ja?’ Hij nam me van top tot teen op, terwijl zijn hand speelde met het gevest van de dolk die om zijn middel hing. ‘Wat brengt twee keurige jongens zo vroeg op de dag naar zee?’ Zijn accent was zangerig als muziek.

‘We willen fortuin gaan maken,’ zei Theo.

De kapitein lachte. Het geluid kwam diep uit zijn buik en vloeide naar buiten als tromgeroffel. Hij liet zijn greep op de dolk verslappen. ‘Fortuin kost geld. Hoeveel hebben jullie?’

Voor mijn zestiende verjaardag had mijn vader me een gouden ring met een rode kornalijn gestuurd, en een portemonneetje met zilverstukken. Als hij ze via de gewone weg had gestuurd, zou mijn moeder ring en zilver in beslag hebben genomen voordat ik ze zelfs maar te zien had gekregen. Maar hij had zijn geschenken verstuurd via een vriend die ze persoonlijk bij mijn broer had afgeleverd.

Ik droeg de ring aan een leren veter onder mijn tunica. Met de zilverstukken zou ik onze overtocht betalen.

Ik onderhandelde met de kapitein tot we het eens waren over de prijs van onze overtocht, en daarna hadden we nog een paar zilverstukken over voor eten en noodgevallen, mochten we problemen tegenkomen voordat we mijn vader vonden in Korinte.

‘Hoe lang duurt de overtocht?’ vroeg ik.

‘Vijf uur als de wind in de juiste richting staat.’

‘Staat hij vandaag in de juiste richting?’

De kapitein legde zijn hoofd in zijn nek en snoof. ‘Het kan ermee door.’ Hij zei dat we op de voorplecht van het schip moesten gaan zitten, uit de buurt van de zeilen, terwijl de bemanning alles gereedmaakte voor vertrek. We gingen stilletjes zitten, in de hoop dat de zeelieden onze aanwezigheid zouden vergeten. In de hoop dat de kapitein niet van gedachten zou veranderen.

We ontdekten dat de Ethiopiërs hun schip *Sjirpende krekels* noemden. Ze vertelden ons dat de schepen in hun land allemaal zo heetten.

Toen we een uur later uitvoeren, ontdekten we waarom. Toen die hoge zeilen, die er in rust zo onbeholpen uitzagen, zich volledig ontvouwden, leken ze op vleugels die zich uitstrekten van de romp van ons schip. Even vroeg ik me af of we zouden opstijgen als een zeearend. Toen we de beschutting van de haven hadden verlaten en op weg waren in de Saronische Golf, begonnen we de rest te begrijpen. Iets in het materiaal van de zeilen deed ze fladderen en klapperen in de wind, als de vleugels van talloze krekels. Het was een oorverdovend geluid en pogingen om een gesprek te voeren, waren tevergeefs.

De vibraties wurmden zich in je oren, in je hoofd, in je

hart, en het werd onmogelijk om iets anders te horen dan dat geluid. De ervaring kwam me merkwaardig bekend voor. In zekere zin had ik me de afgelopen acht jaar bij grootvader thuis zo gevoeld. De sjirpende krekels van wat iedereen van me wilde en eiste, het lawaai dat mijn stem opslokte, en leven, verlangen en dromen overstemde, zodat alleen zij nog werden gehoord. In Korinte zou een heerlijke stilte heersen en ik zou weer leven.

We hadden twee uur gevaren toen plotseling en fel donkere wolken samenpakten voor de zon. Een hevige rukwind deed de romp van ons schip schudden. Door de kalme tocht was ik in een slaperige verdoving geraakt en ik werd met een schok wakker toen er een enorme golf over ons heen stampte, gevolgd door een nieuwe. Windvlagen deden de zeilen gevaarlijk klapperen en voordat de zeelieden ze konden strijken, scheurde het grootste doormidden.

Nog een golf beukte over ons heen, tilde het schip zo hoog op als een flink huis en slingerde het in de rusteloze zee terug met zo veel kracht dat Theo, die bij het achterschip zat, letterlijk de lucht in vloog en tot mijn afgrijzen overboord werd gegooid.

Ik dook achter hem aan en kon hem op het laatste moment bij zijn enkel grijpen. Daarbij zeilde ik zelf half overboord en ik bungelde boven de stormachtige zee, terwijl zout water in mijn ogen en neus spoot. Met beide handen hield ik Theo's enkel vast met een kracht waarvan ik niet had geweten dat ik hem bezat. Als ik hem losliet, verloor ik hem aan de storm. Maar omdat ik mijn beide handen vol had, kon ik mezelf niet vasthouden. Theo's gewicht trok me naar beneden en ik gleed over de rand.

Er is een dunne lijn tussen moed en stomiteit en die overschreed ik op een manier die eerder wees op een

gebrek aan gezond verstand dan op een overdaad aan dapperheid. Ik kon niet zwemmen, niet eens in rustig water. Als ik in dit noodweer kopje-onder ging, zou ik het zeker niet overleven. Ik probeerde mijn voeten vast te zetten op de reling van het schip, maar dat was een verloren strijd. Ik haalde diep adem en mijn hoofd zonk in de golven.